

milliárd koronát tett ki. A színház és a színtársulat támogatására a város 20.000 pengő évi szubvenciót, azonkívül természetbeni járandóságokat ad. Miskolc város múzeuma a több, mint száz évre visszanyúló miskolci színművészetnek számtalan értékes emlékeit őrzi.

Miskolczi Lilla. Álnév, mely alatt Csabay Pálné Szakáll Klára a Nemzeti Színháznál működött, 1838-ban. (V. ö.: Csabay [Chiabay, Kubay] Pálné.)

Miskovics Irma, magyar színésznő, 1870. aug. havában Hannoverben és Braunschweigban vendégszerepelt. Szept. havában Berlinbe kapott szerződést. (»A Színpad«, 1870. 35. szám.)

Miskovitsné, operaénekesnő. (L.: Ferenczy Izabella.)

Misoga László, színész, sz. 1895. jún. 16-án, Budapesten. A Rákosi-színésziskola elvégzése után, 1919. okt. 6-án lépett a színpadra, Nagykárolyban, Neményi László színtársulatánál. 9 évig működött Erdélyben. Igazgatói voltak: Parlagi Lajos, Fekete Mihály, Szabó Pál, Kovács Imre, Gáspár Jenő. 1928-ban elszerződött Kardoss Géza színingazgatóhoz, Debrecenbe, ahol mint táncos-komikus működik. Neje: Barna Manci, színésznő, színpadra lépett 1924-ben, Parlagi Lajosnál, Nagyváradon. Tanítónői pályára készült, meg is szerzte a nagyvárad Orsolya-zárdában a tanítónői oklevelet. Tagja volt az aradi, temesvári és marosvásárhelyi színházaknak. 1928. óta a debreceni Csokonai Színház tagja.

Misztérium-dráma a középkori színjátéknak egyik formája és egyik ősforrása a modern drámának, mely eredetét a templomban veszi. Kezdetben témái kizárólag a szentek élete, Krisztus születése és kinszenvedése, feltámadása (voltak és ezeket az előadásokat eleinte csak a templomokban rendezték, ahol a papok és minisztránsok adták elő a közönség épülésére a szent témájú játékokat. Idővel azonban részben a közönség nagy érdeklődése, részben az egyházi játékokba belekevert motívumok világiassága kiszorították ezeket az ünnepi drámákat a templomból és az-

tán az uccán, rendszeren a templomok előtt levő szabad téren játszották el, főleg husvétkor, pünkösdkor, karácsonykor. A misztérium-drámának első darabjait Nyugaton az egyházi szertartások keretein belül már a VIII. és IX. században megtaláljuk. Amíg a játszó személyek csak papok voltak, addig a misztérium-drámák szövege csak latin volt és csak később írták ezeket a színjátékokat a nép nyelvén, hogy mindenki megértse és élvezhesse őket. A misztérium-dráma eredete magában az egyházi szertartásban van és nyilván úgy keletkezett, hogy például a virágvasárnapi és nagypénteki evangéliumban a Krisztus kinszenvedésének leírásában az előforduló főbb személyek dikcióit külön-külön előadók olvasták, illetőleg énekeltek, míg az evangélista szerepét az előadó pap töltötte be. Ebből a magból virágzott ki a misztérium-dráma, amelynek még az említett VIII. és IX. századbeli első nyomoknál is előbbi kísérletét megtaláljuk Keleten a IV. században egy Nazianci Gergelynek tulajdonított »Szenvedő Krisztus« című játékban. A misztérium-dráma virágkora a XIII. és XIV. század, amikor már ezek a színjátékok az ünnepnapokon állandóbb jellegű öltetek és a XV. századtól kezdve például Franciországnak külön szervezet és állandó testület, Confrerie de la Passion adja elő őket. A misztérium-dráma fejlődésével természetesen a hozzá szükséges játszóhely és apparátus is egyre bővült és így alakult ki a középkori misztérium-drámák hármastagolású színpada, tulajdonképpen három különböző nagyságú emelvény, amely rendszeren a mennyország, a föld és a pokol három játszóterének ad helyet. A misztérium-dráma stílusát néhány modern drámaköltő elevenítette föl, így például a németeknél Hugo von Hoffmannsthal, akinek »Jedermann« című misztériumát nálunk is játszották vendégszereplő német társulatok, egy másik hasonlóan szimbólikus műve, a »Das grosse Welttheater« pedig 1922-ben került színre a salzburgi székesegyházban. A franciák közül Paul Claudel írt misztérium-drámákat, amelyek azonban természetesen témában eltolódtak ezektől: az egyházi tárgyú középkori drámáktól s főleg az ember sorának szimbólikájával töltik meg a régi eredetű keretet. Nálunk az első kísérlet,